Zdravotně sociální fakulta
Faculty of Health and Social Studies

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
University of South Bohemia in České Budějovice

PROTOKOL O OBHAJOBĚ DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta : **Mgr. Marie CHLOPČÍKOVÁ**

Školitel : doc. PhDr. Adéla Mojžíšová, Ph.D.

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví
Studijní obor: Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí, dospělých a seniorů

Název disertační práce : **Význam edukace a prevence úrazu u dětí při kontaktu se psem**

Datum konání obhajoby : **8. 10. 2014**

Počet hlasovacích lístků

odevzdaných 6 **platných** 6 **prospěl(a)** 6 **neprospěl(a)** 0 **zdržuji se** 0

Hodnocení: prospěl(a)

ZKUŠEBNÍ KOMISE:

FUNKCE	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	PODPIS
Předseda komise	prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.	
Člen komise	prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc.	
Člen komise	prof. MUDr. Pravoslav Stránský, CSc.	
Člen komise	doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.	
Člen komise	doc. MUDr. Lubomír Kukla, CSc.	
Člen komise	doc. Ing. Ladislav Průša, CSc.	

V Českých Budějovicích dne 8. 10. 2014

PRŮBĚH OBHAJOBY

Předseda komise, prof. Pellant zahájil obhajobu disertační práce Mgr. Marie Chlopčíkové. V krátkém shrnutí představil doktorandku dle profesního životopisu, citoval její publikační a vědeckou činnost. Představil členy komise, přítomné oponentky disertační práce, školitelku a vyzval doktorandku k prezentaci své disertační práce na téma Význam edukace a prevence úrazu u dětí při kontaktu se psem.

Disertační práce vznikla se záměrem poukázat nejen na aktuální stav znalostí a zkušeností dětí při kontaktu s nejoblíbenějším společníkem – psem, ale především jako nový edukačně – preventivní koncept, který by měl pomoci snížit u dětské populace riziko vzniku negativních zkušeností (úrazů, napadení) se psy.

Základním edukačním prvkem ve výchově k zodpovědnému a bezpečnému kontaktu se zvířaty (psy) je přístup blízkých dospělých. Dítě velmi citlivě přejímá vzorce chování dospělých (rodičů) za vlastní. Přirozená nápodoba a identifikace s pozitivním či negativním vzorem nabízí dítěti příležitost osvojit si a přijmout kladné i záporné projevy chování.

Dojde-li k nekontrolovanému kontaktu dítěte se zvířetem v nesprávné fázi života, hrozí riziko úrazu dítěte. Doktorandka prezentuje statistiky dle MKN v letech 2000 – 2012. Uvedená čísla prezentují pouze hlášené případy, jež byly evidovány a ošetřeny ve zdravotnických zařízeních. Absolutní počty napadení dítěte psem mohou být až trojnásobné. Rizikovými partiemi těla u dětí přestavuje poranění hlavy, krku a obličeje. Poranění způsobená psem mohou vést k závažným infekčním onemocněním, deformacím těla. Můžeme se setkat i s amputací akrálních částí těla.

Hlavním cílem disertační práce bylo zkvalitnit znalosti dětí v oblasti zodpovědného a bezpečného přístupu ke psům. Dále studentka stanovila dílčí cíle, které měly za úkol identifikovat vnější rizikové faktory chování podílející se na vzniku negativních zkušeností dětí se psy, vytvořit nový interaktivní-edukačně preventivní program pro žáky I. stupně základních škol, vytvořit edukační materiál (pracovní sešit) pro žáky I. stupně základních škol a uvést nový preventivní program do praxe. A stanovila hypotézu – znalosti žáků zůstanou po absolvování interaktivního edukačně-preventivního programu stejné.

Disertační práce využila metod a technik kvalitativního i kvantitativního výzkumu. V pilotní fázi výzkumu použila autorka kvalitativní techniky sběru dat – neformální rozhovor a pozorování zúčastněné přímé u 6 dětí středního školního věku (8 – 12 let), které se účastnily letního integračního canisterapeutického tábora. Ve druhé fázi výzkumu autorka kontinuálně použila kvantitativní techniku sběru dat – dotazníkové šetření - nestandardizovaný dotazník. Výzkum probíhal po dobu 3 let (2009 – 2012) ve spolupráci s multidisciplinárním týmem. Ve třetí fázi byl vytvořen interaktivní – edukačně preventivní program a ve čtvrté fázi zpětnovazebný dotazník pro děti, který hodnotil získané znalosti dětí po absolvování interaktivního, edukačně – preventivního programu se psy. Zpětnovazebný dotazník obsahoval 22 otázek. Empirickou část disertační práce doktorandka doplnila o případové studie 6 dětí. Snažila se zdůraznit základní rizikové faktory v chování dětí při kontaktu se psem.

Pro srovnání míry zkvalitnění znalostí žáků před a po absolvování interaktivního – edukačního programu bylo použito 12 výzkumných otázek. Doktorandka dospěla k výsledku, že znalosti žáků byly po absolvování interaktivního edukačně-preventivního programu rozdílné. U všech srovnávaných otázek došlo k nárůstu volby správné odpovědi. Interaktivní – edukačně preventivní program vychází ze zooterapie – canisterapie, metody AAE (Animal Assissted Education). Využívá prvky zážitkové pedagogiky a situačního učení.

Preventivní program od roku 2010 absolvovalo již 1960 žáků I. stupně základních škol v Jihočeském kraji. Metodická náplň a inovace programu zůstává zcela v kompetenci odborníků Výcvikového canisterapeutického sdružení Hafík.

Předseda zkušební komise poděkoval doktorandce za prezentaci a předal slovo doc. Mojžíšové, školitelce disertační práce. Autorka zpracovala zajímavé a aktuální téma, které svým obsahem propojuje zdravotní a sociální problematiku. Prokázala schopnost vědecky pracovat. Splnila cíl, který si stanovila. Závěry a doporučení jsou využitelné ve zdravotní a sociální oblasti péče o děti – viz posudek školitele.

Doc. Benešová, oponentka disertační práce, poukazuje na aktuálnost zpracovaného tématu. Téma je často diskutováno v médiích. Autorka v práci shrnula i legislativní rámec. Informovanost veřejnosti je nízká a jakýkoliv edukační program je přínosem. Bonusem je práce s kynology – viz posudek oponentky.

PhDr. Šoltésová, oponentka disertační práce. Téma je aktuální jak z hlediska vědeckého, tak i společenského. Disertační práce je inovativní až průkopnická. Uvádí zároveň i drobné nedostatky – viz oponentský posudek.

Doc. Balogová, oponentka disertační práce, nebyla u samotné obhajoby přítomna. S jejím posudkem komisi seznámil předseda komise – viz posudek oponentky.

Diskuze:

Prof. Pellant:
„Za 48 let, jako lékař ORL, jsem se setkal se 3 případy napadení psem. Rizikové situace jsou pro mě poučné. Uveďte faktory, kterými dítě může zkazit psa."

Doc. Kukla:
„První část výsledků výzkumu jsou procentuální, musí být s mezerou. Navíc, když jsem si spočítal procenta, tak mi to nevychází. Omezil bych část teoretickou. Zapomněla jste říct, k čemu jste v závěru dospěla."

Prof. Stránský:
„V kontingenční tabulce jste použila Chí kvadrát test, ale měl tam být použit Fisherův test."

Doc. Benešová:
„Uveďte negativní vlastnosti dítěte ve vztahu ke zvířeti?"

Doc. Benešová:
„Setkala jste se s názorem, že pes je věc, a když mě přestane bavit, tak ho odložím, dám pryč?"

Závěr: Doktorandka splnila podmínky v souladu s Opatřením děkana č. 1/2010. Uspokojivě odprezentovala disertační práci a odpověděla na všechny kladené otázky. Komise při tajném hlasování jednomyslně odsouhlasila, že uchazečka u obhajoby disertační práce PROSPĚLA.